

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

599

Vragen van het lid **Simons** (BIJ1) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *politie-ingrijpen bij demonstraties en de veiligheid van vreedzame demonstranten en journalisten* (ingezonden 19 oktober 2021).

Mededeling van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 9 november 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met de politieacties tegen demonstranten bij de Woonopstand in Rotterdam op 17 oktober jl.?

Vraag 2

Kunt u een tijdljn geven van alle gebeurtenissen die hebben geleid tot het politie-ingrijpen? Kunt u daarin ook aangeven wanneer het politie-ingrijpen gepland werd? Kan ook een tijdljn worden gegeven van de gebeurtenissen tijdens het politie-ingrijpen?

Vraag 3

Op basis van welke signalen is tot politie-ingrijpen overgegaan? Van waar waren deze signalen afkomstig? Of leidden gepleegde strafbare feiten tot het politie-ingrijpen? Zo ja, welke gepleegde strafbare feiten waren dit?

Vraag 4

Was de Nationaal Coordinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) betrokken bij de totstandkoming van het politie-ingrijpen? Zo ja, op welke manier?

Vraag 5

Oordeelt u dat het opsplitsen van een demonstratie en zo een brede geweldstoepassing de proportionele middelen waren om opvolging te geven aan signalen dan wel de constatering van gepleegde strafbare feiten? Kun u uw oordeel onderbouwen?

Vraag 6

Waarom heeft de politie, zeker met het oog op het vreedzame karakter van de demonstratie, ingezet op escalatie? Op welke manier is vervolgens geprobeerd in te zetten op deëscalatie door de politie? Klopt het dat een burger het voortouw heeft genomen in deëscalatie?

Vraag 7

Klopt het dat politiehonden zijn ingezet bij het politie-ingrijpen in Rotterdam? Zo ja, hoeveel honden zijn ingezet? Wat was de aanleiding voor de inzet van dit zware geweldsmiddel? Vindt u de inzet van politiehonden tegen vreedzame demonstranten proportioneel?

Vraag 8

Is het gebruikelijk dat aan demonstraties agenten in burgerkleding deelnemen die verschillende stickers op hun kleding dragen waarmee zij het doel van de demonstratie onderschrijven? Is dit in Rotterdam gebeurd? Hoe dienen deze agenten in burgerkleding zich tegenover burgers te identificeren als politie, alvorens zij overgaan tot geweldstoepassing? Kunt u bevestigen dat deze politieagenten dit ook altijd hebben gedaan in Rotterdam?

Vraag 9

In welke mate is juist de politie, naar uw oordeel, debet aan het verstoren van een vreedzame demonstratie? Wat vindt u überhaupt van het feit dat in een democratische rechtsstaat een vreedzame demonstratie geen doorgang kan vinden door het handelen van de politie? Hoe beoordeelt u in dat licht het handelen van de burgemeester van Rotterdam, de heer Aboutaleb?

Vraag 10

Ziet u ook een patroon in het handelen van de Rotterdamse politie, die in 2020 een vreedzame Black Lives Matter-demonstratie vlak voor het einde opbrak en in 2016 disproportioneel ingreep tegen het Kick Out Zwarte Piet-protest om daar 168 arrestaties te verrichten, waarvan geen tot vervolging leidde vanwege een gebrek aan bewijs of omdat arrestanten ten onrechte werden aangemerkt als verdachte?¹ Wat is uw oordeel daarover?

Vraag 11

Sluit u zich aan bij het oordeel van het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) die het politieoptreden bij de demonstratie hebben gezien en dit optreden «schokkend» noemen?²

Vraag 12

Bent u bereid onderzoek in te stellen naar het handelen van de politie in Rotterdam? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke consequenties moeten volgens u hangen aan een disproportionele geweldstoepassing door de politie?

Vraag 13

Welke maatregelen gaat u nemen een situatie zoals in Rotterdam in het vervolg te voorkomen?

Vraag 14

Klopt de berichtgeving van verschillende media dat zo'n 50 personen zijn gearresteerd bij de Woonopstand in Rotterdam? Rechtvaardigt, naar uw oordeel, de arrestatie van zo'n 50 personen, het opbreken van een demonstratie en de geweldstoepassing door de politie tegen vreedzame demonstranten?

Vraag 15

Er zijn signalen binnengekomen dat de pers is gehinderd door de mobiele eenheid (ME) in het verslag doen van de demonstratie en het politie-ingrijpen, zelfs na vertoon van perskaart, kunt u dit bevestigen of ontkrachten? Indien dit is gebeurd, hoe oordeelt u hierover?

Vraag 16

Hoeveel arrestanten zijn dezelfde avond of volgende dag zonder aanklacht vrijgelaten? Hoeveel arrestanten worden vervolgd en hoe luidt de aanklacht tegen hen?

¹ «Rotterdam schond demonstratievrijheid» (Amnesty International, 15 november 2016)

² njcm grondrechten: 18 oktober 2021 https://twitter.com/njcm_nl/status/1450006751009546240?s=21

Vraag 17

Bent u op de hoogte dat ook in Amsterdam na afloop van het Woonprotest mensen gearresteerd zijn? Hoeveel arrestanten zijn toen dezelfde avond of de volgende dag zonder aanklacht vrijgelaten? Hoeveel arrestanten worden vervolgd en hoe luidt de aanklacht tegen hen?

Vraag 18

Het politie-ingrijpen in Rotterdam volgt op een week van politie-ingrijpen tegen klimaatdemonstraties in Den Haag, oordeelt u dat bij de klimaatdemonstraties op een proportionele manier gehandeld is door de politie ten opzichte van demonstranten? Kunt u uw oordeel onderbouwen?

Vraag 19

Gezien het feit dat bij demonstraties in Den Haag meerdere journalisten zijn gearresteerd, hoe oordeelt u dat het politie-ingrijpen in Den Haag zich verhoudt tot de persvrijheid? Deelt u de mening en onderschrijft u de Grondwet door te oordelen dat het onbestaanbaar is dat journalisten worden gearresteerd terwijl zij van een demonstratie en het politie-ingrijpen daarop verslag doen?

Vraag 20

Hoeveel arrestanten bij de klimaatdemonstraties in Den Haag zijn dezelfde dag van hun arrestatie of de dag erna zonder aanklacht vrijgelaten? Hoeveel arrestanten worden vervolgd en hoe luidt de aanklacht tegen hen?

Vraag 21

Wat doet, volgens u, het politie-ingrijpen zoals dat bij voornoemde demonstraties in de verschillende steden heeft plaatsgevonden met het vertrouwen van burgers in de politie? Wat is uw oordeel daarover?

Vraag 22

Welke nazorg bestaat voor de mensen die het doel waren van geweldstoepassing door de politie?

Vraag 23

Deelt u de mening dat demonstranten in vrijheid gebruik moet kunnen maken van hun grondrecht, zonder dat zij te maken krijgen met geweldstoepassing vanuit de politie?

Vraag 24

Hoe gaat u garanderen dat burgers, die gebruik willen maken van hun grondrecht te demonstreren, in het vervolg niet te maken krijgen met geweldstoepassing door de politie en dus hun grondwettelijke recht om te demonstreren wordt geborgd?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de schriftelijke vragen van het lid Simons (BIJ1), van uw Kamer aan de Minister van Justitie en Veiligheid over politie-ingrijpen bij demonstraties en de veiligheid van vreedzame demonstranten en journalisten. (ingezonden 19 oktober 2021) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen.

Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.